

TARYBOS SPRENDIMAS 2008/617/TVR

2008 m. birželio 23 d.

dėl Europos Sąjungos valstybių narių specialiųjų intervencijos padalinių bendradarbiavimo krizinėse situacijose gerinimo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį ir ypač į jos 30 straipsnį, 32 straipsnį ir 34 straipsnio 2 dalies c punktą,

atsižvelgdama į Austrijos Respublikos iniciatyvą ⁽¹⁾,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) Sutarties 29 straipsnyje teigiama, kad Sąjungos tikslas – plėtojant bendrą valstybių narių veiklą policijos ir teisminio bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose srityse, laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje suteikti piliečiams aukšto lygio saugumą.
- (2) Europos Sąjungos valstybių ir Vyriausybės vadovai 2004 m. kovo 25 d. deklaracijoje dėl solidarumo kovojant su terorizmu pareiškė tvirtą ketinimą, kad valstybės narės turi sutelkti visas turimas priemones, siekdamos teroro aktą patyrusiai valstybei narei arba stojančiajai valstybei teikti pagalbą jos teritorijoje jos politinės valdžios institucijų prašymu.
- (3) Po 2001 m. rugsėjo 11 d. teroro aktų visų valstybių narių teisėsaugos institucijų specialieji intervencijos padaliniai jau inicijavo bendradarbiavimo veiklą, glubojant Policijos vadovų grupei. Nuo 2001 m. jų tinklas, vadinamas „Atlas“, organizavo įvairius seminarus, vykdė tyrimus, keitimąsi medžiaga ir bendras pratybas.
- (4) Nė viena valstybė narė neturi visų priemonių, išteklių ir kompetencijos, kad galėtų efektyviai išspręsti visas galimas specifines ar didelio masto krizines situacijas, kurių metu reikalinga speciali intervencija. Todėl ypač svarbu, kad kiekviena valstybė narė galėtų prašyti kitos valstybės narės pagalbos.
- (5) 2008 m. birželio 23 d. Tarybos sprendimas 2008/615/TVR dėl tarpvalstybinio bendradarbiavimo gerinimo, visų pirma kovos su terorizmu ir tarpvalstybiniu nusikalstamumu srityje ⁽³⁾ (toliau – Sprendimas dėl Priumo sutarties), visų pirma jo 18 straipsnis reglamentuoja valstybių narių tarpusavio viešosios tvarkos palaikymo pagalbos didelio

masto susibūrimų bei panašių masinių renginių, nelaimių ir didelių avarijų atveju formas. Į šio sprendimo taikymo sritį nepatenka didelio masto susibūrimai, nelaimės ar didelės avarijos kaip apibrėžta Sprendimo dėl Priumo sutarties 18 straipsnyje, tačiau jo nuostatomis papildomos tos Sprendimo dėl Priumo sutarties nuostatos, kurios numato valstybių narių tarpusavio viešosios tvarkos palaikymo pagalbą pasitelkiant specialiuosius intervencijos padalinius kitose situacijose, t. y. žmonių sukeltų krizinių situacijų, keliančių rimtą tiesioginę fizinę grėsmę asmenims, nuosavybei, infrastruktūrai ar institucijoms, visų pirma – įkaitų ėmimo, užgrobimo ar panašių įvykių atvejais.

- (6) Nustačius šį teisinį pagrindą ir surinkus informaciją apie kompetentingas institucijas, valstybės narės galės tokių krizinių situacijų atveju greitai reaguoti ir laimėti laiko. Be to, siekiant padidinti valstybių narių gebėjimus užkirsti kelią tokioms krizinėms situacijoms, visų pirma teroro aktams, ir į jas reaguoti, labai svarbu, kad specialieji intervencijos padaliniai reguliariai rengtų susitikimus ir organizuotų bendrus mokymus siekdami keistis patirtimi,

NUSPRENDĖ:

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo sprendimu nustatomos bendros taisyklės ir sąlygos, pagal kurias vienos valstybės narės specialieji intervencijos padaliniai galėtų teikti pagalbą ir (arba) veikti kitos valstybės narės (toliau – prašančioji valstybė narė) teritorijoje tais atvejais, kai juos pakviečia pastaroji valstybė narė ir kai jie sutinka tai daryti, kad būtų išspręsta krizinė situacija. Dėl šio sprendimą papildančių praktinių detalių ir įgyvendinimo priemonių prašančioji valstybė narė ir valstybė narė, kurios prašoma, susitaria tiesiogiai.

2 straipsnis

Sąvokų apibrėžtys

Šiame sprendime:

- a) specialusis intervencijos padalinys – bet kuris valstybės narės teisėsaugos padalinys, kuris yra kvalifikuotas kontroliuoti krizinę situaciją;

⁽¹⁾ OL C 321, 2006 12 29, p. 45.

⁽²⁾ 2008 m. sausio 31 d. nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽³⁾ Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 1.

- b) krizinė situacija – bet kuri situacija, kuriai susiklosčius kompetentingos valstybės narės institucijos turi pagrindo manyti, kad vykdomas nusikaltimas, keliantis rimtą tiesioginę fizinę grėsmę asmenims, nuosavybei, infrastruktūrai ar institucijoms toje valstybėje narėje, visų pirma 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2002/475/TVR dėl kovos su terorizmu ⁽¹⁾ 1 straipsnio 1 dalyje nurodytos situacijos;
- c) kompetentinga institucija – nacionalinė institucija, turinti įgaliojimus prašyti ir suteikti įgaliojimus dislokuoti specialiosios intervencijos padalinius.

3 straipsnis

Pagalba kitai valstybei narei

1. Kompetentingoms institucijoms pateikiant prašymą, kuriame nurodomas prašomos pagalbos pobūdis ir jos vykdymo būtinumas, valstybė narė gali prašyti kitos valstybės narės specialiojo intervencijos padalinio pagalbos siekiant išspręsti krizinę situaciją. Valstybės narės, kurios prašoma, kompetentinga institucija gali priimti ar atmesti tokį prašymą arba pasiūlyti suteikti kitokią pagalbą.

2. Atitinkamoms valstybėms narėms susitarus, pagalba gali būti teikiama suteikiant įrangą ir (arba) perduodant patirtį prašančiajai valstybei narei ir (arba) vykdant veiksmus tos valstybės narės teritorijoje, jei reikia, panaudojant ginklus.

3. Vykdamas veiksmus prašančiosios valstybės narės teritorijoje, padedančio specialiojo intervencijos padalinio pareigūnai įgaliojami imtis paramos veiksmų prašančiosios valstybės narės teritorijoje ir imtis visų būtinų priemonių prašomai pagalbai suteikti tiek, kiek jie:

- a) veikia prašančiosios valstybės narės atsakomybe, įgaliojimai ir jai vadovaujant, laikydamiesi prašančiosios valstybės narės teisės; ir
- b) veikia neviršydami savo galių pagal savo nacionalinę teisę.

4 straipsnis

Civilinė ir baudžiamoji atsakomybė

Kai valstybės narės pareigūnai veikia kitos valstybės narės teritorijoje ir (arba) pagal šį sprendimą naudojama įranga, taikomos Sprendimo dėl Priumo sutarties 21 straipsnio 4 ir 5 punktuose ir 22 straipsnyje išdėstytos nuostatos dėl civilinės ir baudžiamosios atsakomybės.

⁽¹⁾ OL L 164, 2002 6 22, p. 3.

5 straipsnis

Susitikimai ir bendri mokymai

Dalyvaujančios valstybės narės užtikrina, kad jų specialieji intervencijos padaliniai prireikus rengtų susitikimus ir organizuotų bendrus mokymus bei pratybas tam, kad būtų keičiamasi patirtimi, kompetencija ir bendra, praktine bei technine informacija apie krizinių situacijų sprendimą. Tokie susitikimai, mokymai ir pratybos gali būti finansuojami pasitelkiant Sąjungos finansinių programų teikiamas galimybes gauti dotacijas iš Europos Sąjungos biudžeto. Todėl Sąjungai pirmininkaujanti valstybė narė turi siekti užtikrinti, kad vyktų tokie susitikimai, mokymai bei pratybos.

6 straipsnis

Išlaidos

Prašančioji valstybė narė padengia valstybės narės, kurios prašoma, specialiųjų intervencijos padalinių veiklos išlaidas, patirtas taikant 3 straipsnį, įskaitant transporto ir apgyvendinimo išlaidas, jeigu atitinkamos valstybės narės nesusitarė kitaip.

7 straipsnis

Ryšys su kitais teisės aktais

1. Nepažeisdamos savo įsipareigojimų pagal kitus teisės aktus, priimtus remiantis Sutarties VI antraštine dalimi, visų pirma pagal Sprendimą dėl Priumo sutarties:

- a) valstybės narės gali toliau taikyti dvišalius ar daugiašalius susitarimus ar priemones dėl tarpvalstybinio bendradarbiavimo, galiojančius nuo 2008 m. birželio 23 d., jei tokie susitarimai ar priemonės neprieštarauja šio sprendimo tikslams;
- b) po 2008 m. gruodžio 23 d. valstybės narės gali sudaryti arba įgyvendinti dvišalius ar daugiašalius susitarimus ar priemones dėl tarpvalstybinio bendradarbiavimo, jei taikant tokius susitarimus ar priemones galima praplėsti arba padidinti šio sprendimo tikslus.

2. 1 dalyje nurodyti susitarimai ar priemonės negali daryti įtakos santykiams su valstybėmis narėmis, kurios nėra jų šalys.

3. Valstybės narės praneša Tarybai ir Komisijai apie 1 dalyje nurodytus susitarimus ar priemones.

8 straipsnis

Baigiamosios nuostatos

Tarybos Generalinis sekretoriatas sudaro ir nuolat atnaušina valstybių narių kompetentingų institucijų, kurios gali teikti prašymus ir suteikti įgaliojimus teikti pagalbą, kaip nurodyta 3 straipsnyje, sąrašą.

Tarybos Generalinis sekretoriatas informuoja 1 pastraipoje minėtas institucijas apie pagal šį straipsnį sudaryto sąrašo pakeitimus.

9 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis sprendimas įsigalioja 2008 m. gruodžio 23 d.

Priimta Liuksemburge 2008 m. birželio 23 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

I. JARC